

ŽUPANOV UVODNIK

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Naj prosim, obtožujem, kričim, zmerjam, delim ljudi na dobre in slabe, iščem razloge, jih opravičujem, iščem napake v navadah, vzgoji, ali preprosto rečem, da pač tako je in da se tu ne da prav veliko narediti? Govorim namreč spet o smeteh... Ne prvič... Govorim o naših navadah, umazanem okolju, gozdovih, polnih smeti, pa o občestnih jarkih in potokih, dobresedno nastlanih s plastičnimi vrečkami, platenkami ter pločevinkami, kar tako mimogrede odvrženimi iz avtomobilov. Govorim o jamah in klancih, polnih hladilnikov, starih televizijskih sprejemnikov, odvrženih salonitnih plošč, starih avtomobilov, svinjskih kož, ostankov barv, jogijev, računalniških monitorjev, oblačil, obuval ter vse mogoče takšne in drugačne krame...

Govorim o občanih in v imenu občanov, ki nas kličejo, prihajajo na pogovore in tarnajo, da naj vendar, za božjo voljo, nekaj ukrenemo in takšna početja preprečimo. Opozarjajo in prosijo, naj pospravimo to nesnago, to grozljivo podobo človeške brezbriznosti, malomarnosti, egoizma, preračunljivosti, brezobzirnega odnosa do soljudi, okolja, sosedov, zanamcev... Pripovedujejo o ljudeh, ki jim je vseeno, kaj se dogaja nekaj deset metrov od njihove hiše, saj jim je mar le to, da je na njihovem lastnem dvorišču, v kleti in na podstrešju urejeno. To, kar se dogaja ob cesti, v gozdu, ob potoku, pa naj, če že, skrbi druge - občino, župana, občinski svet, komunalne delavce... In pogosto so taki celo najglasnejši, ko se iščejo "pravice", ko se v lokalnem okolju zmerjajo občinarji, ko zahtevajo to in ono... "Zato vendar imamo občino," je najpogosteje slišán stavek...

In kaj smo v vsem tem času obstoja Občine Rače-Fram, torej od leta 1995, naredili? Sanirali smo veliko divjih odlagaljšč, uredili smo ekološke otoke, enkrat letno na območju celotne občine izvajamo akcijo zbiranja kosovnih odpadkov "Od vrat do vrat", urejen imamo reden odvoz smeti, deluje zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov, ki je odprt dvakrat tedensko.

Vendar - kaj nam vse to pomaga? Kljub naštetemu je glavno delo komunalne ekipe vsakodnevno zbiranje smeti okoli posod na ekoloških otokih, pobiranje "zapakiranih" smeti po občestnih jarkih, na javnih površinah, v bližini javnih objektov, po gozdovih, potokih in gozdnih poteh ter ob njih. Ob vsem naštetem pa poseben problem predstavljajo še velike količine smeti, ki so "odložene" pri framskem pokopališču, kjer so kesoni, ki so namenjeni za pokopališke odpadke, polni najrazličnejših drugih odpadkov... Tako od tam mesečno odpeljemo 15 - 20 sedem kubičnih (7 m³) kesonov; odvoz vsakega stane 220 evrov. Če se stanje leta 2009 ne bo izboljšalo, bomo morali samo za odvoze smeti s pokopališča v Framu nameniti preko 40.000 evrov! In občinski proračun vse to plača... Vsak poseg plačamo posebej. Vsakič, ko očistimo nesnago, plačamo ljudi, prevoz, razvrščanje, predelavo, odlaganje. Vsakič to pomeni možnost namestitve ene svetilke javne razsvetljave manj, kvadratni meter asfalta manj, kakšno vodovodno cev ali kanalizacijski priključek manj. Vsakič se za kak dan odmakne graditev prepotrebniš otroških vrtecv, igrišč itd.

Nič ne dramtiziram in ne pretiravam. Mošnja, iz katere jemljemo, je namreč samo ena. Več denarja bomo porabili za smeti, manj ga bo na voljo za ostale potrebe in želje.

V vsakem primeru torej jemljemo sami sebi. In to zato, ker nam je težko stopiti do zbirnega centra in odložiti odpadke v za to pripravljene zabojnike. Ker je nekaterim podjetnikom težko naročiti (čeprav bi to morali storiti) ustrezen zabojnik, v katerega bi odlagali kartonsko in drugo embalažo, ker je nekaterim "barčkom" enostavneje v desetih minutah preložiti goro platenk in steklenic v zabojnike na ekoloških otokih (še raje pa ob njih), čeprav vedo, da so ti zabojniki namenjeni le gospodinjstvom in ne podjetjem ter lokalom. Ker je hitreje in bolj enostavno odvreči v zabojnik za papir tri velike kartonske ovoje in vreče gospodinjških odpadkov, da je zabojnik takoj poln, nakar se začne "odlaganje" ob zabojniku, namesto da bi bodisi zložili kartonsko embalažo bodisi naročili večjo posodo za gospodinjške odpadke, oziroma odpadke odpeljali na zbirni center. Posebej težko je, kot kaže, tudi zmečkati, sploščiti platenko in na ta način zmanjšati volumen pločevinkam. Poglejte naslednjič, kako velika je zmečkana platenka coca-cole in koliko stisnjenih platenk gre v enako velik zabojnik ekološkega otoka...

Še bi lahko našteval in kazal na tega ter onega. Nekateri nam svetujejo, naj angažiramo policijo, inšpekcije, naj zaposlimo občinske redarje, ki bodo stražili in kaznovali, naj natisnemo brošuro, kjer bomo napisali, kaj se sme in kaj se ne sme in jo razpošljemo vsem gospodinjstvom, naj na najbolj kritičnih točkah namestimo kamere itd.

Marsikaj od tega bomo morali narediti. Čeprav se mi upira.

Rad bi verjel, da živimo v urejenem, civiliziranem okolju, kjer so table o raznih prepovedih, obiski inšpekcije in policije ter zalaganje z zloženkami s pojasnili o pravilnem ravnanju žalitev za ogromno večino naših občanov, za vse urejene, ozaveščene, ekološko občutljive, razumevajoče in omikane ljudi. Za takšne, ki s svojimi smetmi ravnaajo pravilno in odgovorno, kakšnemu drugemu v naravi najdenemu odpadku pa se ne izognejo, temveč ga poberejo in odložijo na primerno mesto. Za takšne, ki stisnejo prazne pločevinke, platenke, ki se zapeljejo v zbirni center in tam odložijo odvečne odpadke. Za takšne, ki jim je nerodno, ko to berejo, tako kot je meni nerodno, ko to pišem. Nerodno zaradi vseh, ki jim ni kaj očitati, a zaradi peščice naših občanov in tistih okoličanov, ki s svojo "nesnago" veselo "gostujejo" v naši občini, kritika, nezadovoljstvo in slaba luč leti tudi na njih. Tistim, ki so najbolj "zaslužni" za ta gnev in čedalje hujše probleme s smetmi, pa ni nerodno niti, ko to berejo in tudi ne, ko to počnejo. Za takšne bomo pogoje sobivanja v bodoče zaostriili. A zato bo spet kakšna svetilka javne razsvetljave manj, kak kvadratni meter asfalta manj... Nam je to res potrebno?

Branko LEDINEK,
župan

POZDRAV IZ NAŠEGA UREDNIŠTVA

Za tale uvodnik vam ponujam nekoliko nenavaden začetek in sicer pesmico, ki jo zagotovo vsi poznamo:

*Zima, zima bela,
vrh gore sedela
in tako je pela,
da bo Mirka vzela ...*

Zagotovo se je še spomnite. Zapojte si jo in pojdite ven v čudovito zimo, dokler se dokončno ne poslovi. Kajti

letošnja zima beleži kar nekaj presežnikov. Predvsem smo priča visoki snežni odeji v gorah, nekako nad 1000 metri nadmorske višine. Na Kaninu je do konca meseca februarja padlo že 11 metrov snega, snežna odeja pa je visoka neverjetnih 8 metrov. Povem vam, to je pravi zimski raj za ljubitelje snežnih radosti in predvsem za turne smučarje, med katere se prištevam tudi sam. Saj vem, ob teh vrsticah se bo marsikdo namrdnil, češ, kaj nam opevaš radosti zime, ko pa so ob vsakem sneženju na cestah same težave. Vzdrževalci cest trdijo, da so opravili svoje delo kot je treba, na drugi strani vozniki in pešci robantijo, da so bile površine slabo očiščene ali celo neočiščene. Ne trdim sicer, da vzdrževalci svoje delo opravijo vedno kot bi bilo potrebno. Hkrati pa se ne morem znebiti občutka, da smo postali uporabniki prometnih površin preveč razvajeni. Pričakujemo ali kar zahtevamo, da morajo biti ceste takoj očiščene in tako rekoč ves čas brez snega. Menim, da se marsikdo ne zna ali noče prilagoditi razmeram, ki ob sneženju vladajo na cestah. Kot zanimivost: v večini skandinavskih držav je soljenje in posipanje cest s peskom prepovedano, pa se življenje zato pri njih ne ustavi ...

Zima pa nam je tokrat prinesla tudi veselje ob dosežkih naših športnikov, natančneje športnic. Tako smo se lahko veselili ob zmagah na tekmah v svetovnem pokalu smučarske tekačice Petre Majdič in alpske smučarke Tine Maze, ki ji je zmaga uspela na tekmah za Zlato lisico v Mariboru. Zagotovo smo bili še bolj veseli medalj na svetovnih prvenstvih, ki sta jih osvojili Tina Maze v veleslalomu in Teja Gregorin v biatlonu. Ob vseh tegobah in težavah, s katerimi se vedno pogosteje srečujemo, torej vsaj iskrica veselja in zadovoljstva. Opažam, da se znamo hitro vživeti v uspehe naših športnikov, a smo hkrati prav tako hitro kritični ob njihovih neuspehih. Tako so vsakodnevna poročila, ki so pretežno obarvana z raznimi krizami, spopadi, spori, nerazumevanjem, vsaj delno obarvana z bolj veselimi dogodki ob uspehih naših športnikov.

Beseda, ki jo v zadnjem času najpogosteje slišimo, je nedvomno "recesija" (po SSKJ ekon. nazadovanje, upadanje gospodarske aktivnosti: gospodarstvu grozi recesija; zaradi recesije se je brezposelnost povečala; obdobje recesije; recesija, depresija in kriza / med recesijo je podjetje propadlo / gospodarska recesija). Ne bom dolgovezil o težavah, v katerih se je znašlo svetovno in s tem seveda tudi naše gospodarstvo, saj nas o tem mediji dnevno zasipavajo,

zagotovo pa že tudi mnogi čutite posledice gospodarske krize. A pri vsem se ne morem otresti občutka, da smo v zadnjih letih hitrega ekonomskega razvoja pozabili na nekatere temeljne vrednote. Vse preveč smo v ospredje postavljali materialni vidik in ekonomsko moč tako družbe kot posameznika. Ob tem pa pozabili na številne drobne stvari, ki nas lahko veliko bolj razveselijo.

Že sam vstop v leto 2009 ni bil nič kaj obetaven. Najprej nas je predsednik vlade Borut Pahor s poslanico postavil na dokaj realna tla, saj je med drugim dejal: "Ko si torej voščimo srečno novo leto, se na srečo ne zanašajmo preveč. Zanesimo se vsak nase in eden na drugega. Pokažimo vse naše talente in ves naš pogum. Potem bo res za uspeh potreben samo še kanček sreče. Sreča pa je na strani pogumnih ljudi."

Sledila je prisega prvega temnopoltega predsednika v Združenih državah Amerike. Zaprisega, kot je svet ne pomni. In zanimivo, pričakovanja ljudi po vsem svetu so velika, kot da bi bil Barack Obama mož s čarobno palico, ki bo znal najti pravo rešitev za vse težave. A upanje obstaja ...

Vprašanje pa je, koliko upanja je za Palestince in Izraelce, ki živijo na delu ozemlja, ki si ga hočeš nočeš morajo deliti. Zadnji spopad je, kot ponavadi, najbolj prizadel civiliste - ljudi, ki si predvsem želijo normalno živeti. Politikom, takšnim in drugačnim, vojakom in oboroženim skupinam pa je to kaj malo mar. Želijo z vojaško močjo dokazati svojo moč in svoj prav.

Doživeli smo tudi rusko-ukrajinski spor glede dobave plina. Kar naenkrat smo se zavedli, kako ranljivi smo. V Rusiji ali Ukrajini zaprejo pipice in večji del Evrope se znajde v hudih težavah. In kot je navada, sledijo obtoževanja z ene in druge strani, pa pogovori in pogajanja, če je potrebno, tudi pritiski, nakar sprti politiki končno spoznajo, da so se dovolj igrali s potrpljenjem ljudi in se čudežno sporazumejo - kot da tega niso mogli opraviti že prej.

A ko boste prebirali tale uvodnik, bo na naša vrata že trkala pomlad. Zima se bo umaknila prijaznejšemu letnemu času, plinska kriza bo pozabljena. Narava bo kar naenkrat oživela. Vsi bomo hiteli okoli domov urediti okolico, opazovali zvončke, trobentice in druge cvetoče znanilce pomladi. Sonce bo prijetno grelo in nam vlilo nove prepotrebne energije za vsakdanje delo.

Zakaj ne bi mogel biti začetek pomladi tudi začetek nečesa novega v našem življenju? Postavimo si vrednote tako, da bomo v njihovem izpolnjevanju našli lastno zadovoljstvo in navdušenje ter zadovoljstvo in navdušenje tistih, ki so nam blizu. Zanesimo se nase, na lasten ustvarjalni potencial, zanesimo se na svoje sodelavce, prijatelje in vse, ki so nam blizu in s skupnimi močmi nam bo ob kančku sreče zagotovo uspelo. Morda ne takoj, a spleča se biti potrpežljiv, kajti upanje umira zadnje ...

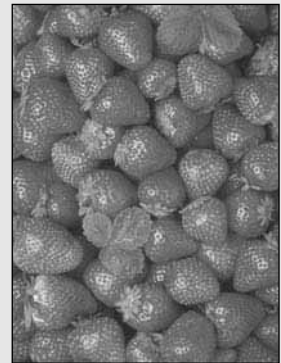
Jože BOBOVNIK,
član uredništva

Spoštovani občani, spoštovane občanke!

Naslednje Novice bodo predvidoma izšle na pragu poletja, junija 2009.

Vabimo vas, da sodelujete s svojimi prispevki, ki jih na naslov Občine Rače-Fram posredujete **najkasneje do vključno srede, 20. maja 2009** in sicer na disketi, CD, USB ključu ali preko elektronske pošte, navedene v kolofonu.

Uredništvo

MAMA JE ENA SAMA

(Tone Pavček)

*Mama je ena sama,
prva radost je mama,
prvi spev nina-nana,
prva beseda: mama!*

*Dajmo vse rože mami,
dajmo vsa sonca mami, pesem,
ki v nas se dramí, dajmo,
zapojmo mami:*

*Naj ne ostane brez mame
nihče na širnem svetu,
naj žive naše mame,
mame - najlepše na svetu!*

PRIŠLA BO POMLAD

(ljudska)

*Prišla bo pomlad, ućakal bi jo rad,
da bi zdrav, vesel, lepe pesmi pel.
To me veseli, trav'ca zeleni,
drobna ptićica pa žvrgoli.*

*Prišla bo kukav'ca, moja ljubica,
in bo kukala in prepevala.
Kukala kuku, prepevala tako,
da bi vedno nam tak' luštno b'lo !*

*Ptice pridejo in odidejo,
grejo iz kraja v kraj, kakor jaz nekđaj.
Grejo iz kraja v kraj, kakor jaz nekđaj,
jaz pa tukaj le ostanem sam.*

NOVICE OBČINE RAČE-FRAM; javno glasilo

Letnik XII, številka 41 - 1/2009; v Raćah, marca 2009 (poštšina plaćana pri Pošti 2327 Raće)

Odgovorna urednica:

Simona ANTOLIĆ

Uredniški odbor:

Lidija BELCA, Simona NAPAST, Jože BOBOVNIK

Jezikovni pregled:

Simona ANTOLIĆ

Fotografije:

**Naslovnica in hrbtna stran: Stane BARBER; Pomlad se prebujá
Nepodpisane fotografije so posneli avtorji ćlankov.**

Izdajatelj:

Obćina Raće-Fram, Grajski trg 14, 2327 Raće

Naslov uredništva:

Uredništvo Novic Obćine Raće-Fram

Grajski trg 14, 2327 Raće, tel.: 02 609-60-28, fax: 02 609-60-18

e-mail: simona.antolic@race-fram.si

spletna stran: www.race-fram.si

Raćunalniški prelom:

Grafićni studio GOGI, Na griću 1, Maribor

Tisk:

Tiskarna ROJKO d.o.o., Ptujská c. 80, Raće

Glasilo je tiskano v 2700 izvodih in ga prejmejo vsa gospodinjstva v obćini Raće-Fram brezplaćno.

Vsi prispevki, ki jih pošljate za objavo, morajo biti lastnorodno podpisani, razvidna naj bosta kraj in datum pisanja. Prispevek opremite z naslovom, navedite avtorja besedila in fotografij. Će pišete v imenu skupine ljudi - zavoda, društva, politićne stranke in podobno, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, Će imate le moźnost, oddajte tudi raćunalniški zapis na disketi, CD-ju ali ključku. Fotografije oddajte v obliki originala ali jih pošljite v posebni prilonki po elektronski pošti (v JPG formatu). Uredništvo si pridruźuje pravico do krajšanja ćlankov in spremembe naslovov. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je mogoć le s predhodnim pisnim dovoljenjem. Nenaroćenih fotografij ne vraćamo.

Javno glasilo Novice Obćine Raće-Fram je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 52. Za glasilo se plaćuje 8,5 % DDV.